

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

KONEČNÉ ZNĚNÍ
A6-0436/2006

29. 11. 2006

ZPRÁVA

o sdělení Komise o strategii rozšiřování EU a hlavních úkolech na období
2006–2007
(2006/2252(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Elmar Brok

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
POSTUP.....	9

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o sdělení Komise o strategii rozšiřování EU a hlavních úkolech na období 2006–2007 (2006/2252(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise o strategii rozšiřování EU a hlavních úkolech 2006–2007 (KOM(2006)0649),
- s ohledem na své usnesení ze dne 27. září 2006 o pokroku Turecka na cestě k přistoupení¹,
- s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A6-0436/2006),

Vzhledem k těmto důvodům:

- A. Evropská unie je politický projekt založený na sdílených hodnotách a společně sledovaných cílech,
- B. EU se vyvinula v politický svazek demokracií, který se sám hlásí k demokratickým normám a k rozvoji živé demokratické kultury,
- C. vyhlídky na členství v EU jsou motivací, která nesporně přispívá k pokroku v reformách, ke konsolidaci demokracie, rozšíření úcty k lidským právům a zvýšení stability v sousedních zemích,
- D. EU musí vycházet ze svého neodvolatelného závazku k demokracii a ze svého přesvědčení, že demokracie funguje pouze tehdy, pokud *demos* – občané Evropy – uznává a podporuje své vlastní rozšiřování formou přijímání nových členských států a jejich občanů;
- E. Evropský parlament může ve spolupráci s národními parlamenty a s podporou regionálních a místních orgánů a organizací občanské společnosti přispět ke zvýšení transparentnosti a odpovědnosti procesu rozšiřování, a posílit tím společný názor veřejnosti na tuto otázku,
- F. rozšíření EU by nemělo podkopávat politický charakter tohoto projektu, naopak musí přispívat k procesu evropské integrace a k vytvoření užšího svazku mezi národy Evropy, jak je stanoveno ve Smlouvě, mělo by napomoci míru, bezpečnosti, demokracii a prosperitě v Evropě,
- G. z tohoto důvodu je při úvahách o budoucnosti Unie zapotřebí přihlížet k její integrační kapacitě,
- H. v prohlášení vydaném na vrcholné schůzce v Kodani v červnu 1993 bylo uvedeno, že je třeba pečlivě zvážit „schopnost Unie přijímat nové členy, ale současně zachovat tempo

¹ Přijaté texty, P6_TA(2006)0381.

evropské integrace“,

- I. členské státy a orgány EU se musí s odvahou začít zabývat institucionálnimi, finančními a politickými faktory, na nichž je založena schopnost Unie integrovat nové členské státy,
- J. to předpokládá důkladnou analýzu toho, jaký vliv by mohlo mít zvýšení počtu členských států na politiky soudržnosti Unie a její finanční situaci,
- K. integrační kapacita Unie je pojem, který se vyvíjí, a musí být proto pravidelně v různých časových obdobích vyhodnocován s ohledem na nové okolnosti,
- L. integrační kapacita Unie je založena na objektivních kritériích a dotýká se konkrétních problémů, a neměla by proto být zaměňována s tím, jak veřejnost vnímá její další rozširování,
- M. integrační kapacita není novým kritériem pro hodnocení kandidátských zemí, ale podmínkou pro to, aby bylo rozšíření úspěšné a aby došlo k prohloubení procesu evropské integrace; odpovědnost za zlepšení své integrační kapacity nese Unie, nikoli kandidátské země,
- N. přistupující a kandidátské země musejí splňovat kodaňská kritéria a všechny další povinnosti, které mají na základě zakládajících smluv EU a bilaterálních dohod,
- 1. souhlasí s Komisí, že dosavadní rozšíření proběhla úspěšně, podpořila hospodářský růst Evropské unie, upevnila její úlohu ve světě a napomohla rozvoji nových politik EU, a tím ji posílila, a rovněž podpořila demokracii a prosperitu v Evropě; připomíná, že se tak stalo díky široké podpoře, které se rozšíření EU v minulosti těšilo, neboť bylo chápáno jako naplnění původního poslání evropské integrace – sjednocení evropského kontinentu po jeho politickém rozdělení ve 20. století;
- 2. konstatuje nicméně, že z nabytých zkušeností je třeba se poučit, zejména pokud jde o nutnost posuzovat jednotlivé země podle jejich vlastních zásluh a jednat o jejich přistoupení podle časového plánu, který je založen na reálném splnění kodaňských kritérií, a dále o to, že by konečné datum vstupu nemělo být určeno příliš brzy;
- 3. je přesvědčen, že těchto zkušeností je třeba využít ke zlepšení kvality a transparentnosti procesu rozšíření;
- 4. zastává názor, že Unie by měla dodržet své závazky vůči zemím, které už mají naději na členství, za předpokladu, že tyto země splní kritéria členství v EU a povinnosti, které z něj vyplývají; zdůrazňuje, že dodržení těchto závazků je silnou motivací pro země, které provádějí reformy;
- 5. souhlasí s tím, že konsolidace, podmíněnost a komunikace jsou principy, jimiž se řídí strategie EU týkající se rozšířování; domnívá se, že pokud by se EU měla zavázat přijmout další země, bude nutné se mnohem hlouběji než dosud zabývat otázkou její integrační kapacity, ať už z institucionálního, finančního nebo politického hlediska;
- 6. lituje proto, že se Komisi nepodařilo poskytnout dostatečně podrobnou analýzu problémů,

které je třeba vyřešit předtím, než Unie přistoupí k dalšímu rozšiřování;

7. domnívá se, že oddíl zabývající se integrační kapacitou EU není dostatečnou odpovědí na žádost Parlamentu o „vypracování zprávy (...), která by stanovovala principy, na nichž je tento pojem založen“¹;
8. je toho názoru, že integrační kapacita Unie je v podstatě založena na třech pilířích, totiž jejích orgánech a jejich legitimitě a akceschopnosti a na schopnosti rozhodovat v nových podmínkách demokraticky a účinně, na jejích finančních zdrojích a jejich celkovému příspěvku k hospodářské a sociální soudržnosti a na schopnosti rozšířené Unie jít za svými politickými cíly;
9. připomíná, že odpovědnost za zlepšení své integrační kapacity proto nese Unie, nikoli kandidátské země;
10. je přesvědčen, že Evropská unie může od svých občanů očekávat, že se k rozšíření postaví pozitivně, pouze pokud budou vidět, že Evropa přináší pozitivní výsledky; zdůrazňuje proto, že integrační kapacitu nelze posuzovat odděleně od schopnosti EU jednat; domnívá se, že rozšíření by mělo být součástí Občanského programu Unie a tak by mělo být také prezentováno;
11. domnívá se, že Unie může efektivně fungovat pouze tehdy, budou-li všichni její členové sdílet společné hodnoty vycházející z evropské identity;
12. je přesvědčen, že pokud se nepodaří zajistit, aby integrační kapacita EU odpovídala jejímu programu rozšiřování, bude Unie oslabena uvnitř i navek a sníží se výhody, které růst počtu členů přináší všem jejím členům, a tento efekt nebude vyrovnán zvětšením její vnější velikosti;
13. kritizuje Komisi za povrchní způsob, kterým se zabývá institucionálními aspekty, a odkazuje v této souvislosti na příslušnou zprávu svého Výboru pro ústavní záležitosti;
14. připomíná obsah usnesení Parlamentu ze dne 19. ledna 2006 o období reflexe² a znova zdůrazňuje, že po přistoupení Bulharska a Rumunska již Niceská smlouva nebude vhodným základem pro další rozšiřování;
15. vyzývá proto hlavy států a vlád, aby v souladu s prohlášením Evropské rady z června 2006 uzavřely ústavní proces do konce roku 2008, a Unie tak mohla fungovat efektivnějším, transparentnějším a demokratičtějším způsobem, což je nezbytným předpokladem pro další rozšiřování;
16. připomíná hlavám států a vlád jejich povinnost uzavřít tento proces do příštích evropských voleb, aby se zamezilo průtahům při současných jednáních o přistoupení;
17. zdůrazňuje, že institucionální reorganizace Unie je potřebná sama o sobě, nehledě na další rozšíření, a měla by proběhnout urychlěně a se vším důrazem;

¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. března 2006 o strategickém dokumentu o rozšíření za rok 2005, *Přijaté texty*, P6_TA(2006)0096, bod 5.

² *Přijaté texty*, P6_TA(2006)0027.

18. potvrzuje, že jednání o vstupu budou pokračovat podle zásluh a dosažených výsledků každé z jednajících stran;
19. vítá a podporuje odhodlání Komise zlepšit kvalitu procesu přistoupení tím, že bude položen větší důraz na hodnocení podle daných indikátorů a na jeho transparentnost a že se v klíčových fázích procesu budou systematicky posuzovat dopady na hlavní oblasti politiky;
20. domnívá se, že plánovaná revize rozpočtu Unie v letech 2008/2009 musí přihlédnout k budoucí integraci stávajících kandidátských zemí a zemí, které na kandidaturu čekají;
21. zdůrazňuje, že sdělení Komise se důkladně nezabývá finančními důsledky, které další rozširování přinese, a žádá Komisi, aby před přistoupením jakýchkoli zemí vždy poskytovala jednoznačné a věrohodné odhady rozpočtových dopadů;
22. opakovaně poukazuje na to, že v rámci této diskuse bude třeba učinit závažná rozhodnutí, včetně úpravy společných politik EU a přerozdělení prostředků mezi členskými státy;
23. zastává názor, že je zapotřebí se urychleně začít zabývat otázkou finančního dopadu dalších kol rozšíření, jejichž složitost nepřímo uznaly samy hlavy států a vlád, když jej odmítly zakomponovat do finančního rámce 2007–2013; žádá Radu pro obecné záležitosti a ECOFIN, aby tuto věc společně projednaly;
24. zdůrazňuje, že v rámci jednání o přistoupení je potřeba se více než doposud věnovat otázce dodržování politických kritérií stanovených na evropském summitu v Kodani, včetně oblasti právního státu, a vytvořit přímou spojnici mezi těmito kritérii a mezi zahájením a celkovým postupem jednání;
25. v této souvislosti je potěšen tím, že do současného rámce vyjednávání byla zahrnuta i kapitola o soudnictví a základních právech, která se týká politických otázek a umožní orgánům EU přísnější kontrolu pokroku v těchto zásadních oblastech;
26. připomíná, že všechny orgány, včetně samotného Evropského parlamentu, byly v minulosti příliš shovívavé a benevolentní, zejména pokud jde o pokrok v oblasti spravedlnosti, korupce a základních práv v raných fázích vyjednávání; zavazuje se, že se bude mnohem aktivněji podílet na monitorování přístupového procesu se zvláštním důrazem na jeho politické aspekty, a žádá Radu, aby tak učinila i ona a aby vydala jasná a rádně zdůvodněná doporučení pro kandidátské země, a nebrala pouze na vědomí formální pokrok jednání;
27. připomíná, že na vrcholné schůzce EU v Soluni byla západobalkánským zemím jednoznačně nabídnuta perspektiva členství v EU; je přesvědčen o tom, že v zájmu upevnění stability a míru v tomto regionu je třeba tuto perspektivu zachovat; připomíná těmito zemím, že budou všechny hodnoceny na základě jejich vlastních výsledků a že tyto výsledky určí tempo jejich integrace do EU;
28. vítá rozhodnutí Rady ze dne 13. listopadu 2006 o schválení mandátu pro jednání se zeměmi západního Balkánu o zjednodušení vízového styku a o dohodách o zpětném navracení; tato jednání jsou prvním krokem při podpoře osobních kontaktů mezi lidmi

- z těchto zemí a občany EU;
29. vítá soustavný pokrok Chorvatska jako kandidátské země na cestě k integraci do EU a vyzývá vyjednavače obou stran, aby v těchto jednáních pokračovali dosavadním tempem a brzy dospěli k jejich závěru;
30. bere na vědomí zprávu Komise o pokroku Turecka za rok 2006, která sice uvádí, že politické reformy v Turecku pokračovaly, nicméně zdůrazňuje, že jejich tempo se snížilo, a potvrzuje nedostatky v reformním procesu, na něž Evropský parlament upozorňoval již ve svém usnesení ze dne 27. září 2006 o pokroku Turecka na cestě k přistoupení; klade důraz na to, že to na straně Turecka zahrnuje i ratifikaci a plné uplatňování dodatkového protokolu, který rozšiřuje Dohodu o přidružení uzavřenou mezi ES a Tureckem na deset nových členů a který Turecko podepsalo v červenci 2005, v souladu s prohlášením EU ze dne 21. září 2005;
31. podporuje snahy finského předsednictví nalézt východisko ze současné patové situace a vyzývá Turecko, aby konstruktivně spolupracovalo v zájmu plného uplatnění dodatkového protokolu do konce roku 2006;
32. důrazně žádá Radu, aby vždy přijímala nové závazky na základě detailní analýzy jejich institucionálních, finančních, politických a sociálně-ekonomických důsledků; proto vyzývá Komisi, aby při projednávání nových žádostí o členství vždy, když bude předkládat svá doporučení ohledně zahájení nebo ukončení vyjednávání, vypracovávala obsáhlá posouzení dopadů;
33. žádá, aby se právo Parlamentu vyjádřit svůj souhlas neuplatňovalo až po ukončení vyjednávání o členství, ale rovněž před jeho zahájením;
34. poukazuje na to, že zatímco EU pokračuje v jednáních o rozšíření s balkánskými zeměmi a zahajuje nová jednání, stává se stále významnějším prvkem na cestě k členství v EU boj s všudypřítomnou korupcí a regionálnimi zločineckými organizacemi; důrazně proto doporučuje, aby se současné finanční nástroje pro rozšíření posílily a aby se změnilo jejich zaměření tak, aby byly zacíleny v prvé řadě na boj s korupcí a organizovaným zločinem se zvláštním důrazem na reformu soudnictví, zvyšování kapacity veřejné správy a zlepšování mezinárodní spolupráce;
35. připomíná vládám a národním parlamentů členských států, že je jejich povinností vhodným způsobem informovat veřejnost o tom, co pozitivního přinesla rozširování EU v minulosti a o co půjde při budoucím rozširování, a dále že by měly veřejnost seznámit s důvody svých rozhodnutí, která v průběhu přístupového procesu jednomyslně přijímají;
36. žádá proto Komisi, aby spolupracovala s členskými státy, Evropským parlamentem a národními parlamenty na zlepšení komunikace s veřejností o otázkách rozšíření, aby se zvýšila transparentnost tohoto procesu;
37. vítá doporučení Komise, aby se screeningové zprávy, kritéria hodnocení pro zahajování jednání o jednotlivých kapitolách a konečné texty společných postojů EU zveřejňovaly;
38. naléhavě žádá Komisi, aby poskytla přesnější definici „posílené politiky sousedství“

a podrobně uvedla, co je obsahem vztahů tohoto typu;

39. opakuje svou dřívější žádost, aby Komise a Rada předložily návrhy vytvoření úzkého bilaterálního vztahu mezi zeměmi, které v současné době nemají vyhlídky na členství, a Evropskou unií, přičemž tyto vztahy by braly ohled na konkrétní potřeby a zájmy jednotlivých zemí; zdůrazňuje, že je na jednotlivých zemích, v jejichž případě bylo uznáno, že mají naději na členství v EU, aby se připojily k tomuto multilaterálnímu rámci, který představuje přechodný článek na cestě k plnému členství;
40. v této souvislosti žádá Komisi a Radu, aby v rámci posílené strategie sousedství zvážily vytvoření evropsko-černomořského společenství v zájmu vytvoření pevných bilaterálních nebo multilaterálních hospodářských a politických vztahů mezi EU a zeměmi, kterých se týká evropská politika sousedství, zejména s ohledem na volný obchod, jako je tomu v případě Středoevropské dohody o volném obchodu, a na investice, zabezpečení dodávek energie a migrační politiku;
41. domnívá se, že výše uvedené varianty, z nichž vyplývá široké spektrum konkrétních řešení, by byly reálnou a atraktivní možností, která by partnerským zemím poskytla stabilní perspektivu dlouhodobých institucionalizovaných vztahů s EU, aniž by přitom bylo vyloučeno plné členství, a poskytla by pobídky k provádění vnitřních reforem v daných zemích;
42. vyzývá v této souvislosti Komisi a Radu, aby uvažovaly o úpravě pomoci Společenství s ohledem na pokrok, jehož dosáhly přijímající země při plnění reforem nezbytných z hlediska jejich integrace do EU;
43. zdůrazňuje, že ačkoli Rusko není ani kandidátem na členství v EU ani se neúčastní evropské politiky sousedství, budou mít vztahy s tímto největším sousedem EU v rámci jakékoli budoucí strategie rozšiřování EU nadále klíčový význam; připomíná, že EU proto musí pokračovat ve svém úsilí o rozvoj jedinečného, všestranného partnerského vztahu s Ruskem, který by se týkal nejen obchodu a energetiky, ale především problematiky lidských práv a demokratizace;
44. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

POSTUP

Název	Sdělení Komise o strategii rozšiřování EU a hlavních úkolech na období 2006 - 2007
Číslo postupu	2006/2252(INI)
Příslušný výbor Datum, kdy bylo na zasedání oznameno udělení svolení	AFET 29.11.2006
Výbor(y) požádaný(é) o stanovisko Datum oznámení na zasedání	
Nezaujaté stanovisko Datum rozhodnutí	
Zpravodaj Datum jmenování	Elmar Brok 17.10.2006
Projednání ve výboru	22.11.2006
Datum přijetí	23.11.2006
Výsledek závěrečného hlasování	+ 44 - 5 0 4
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Panagiotis Beglitis, Bastiaan Belder, André Brie, Elmar Brok, Philip Claeys, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Georgios Karatzafiris, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Francisco José Millán Mon, Pierre Moscovici, Pasqualina Napoletano, Baroness Nicholson of Winterbourne, Tobias Pflüger, Mirosław Mariusz Piotrowski, Paweł Bartłomiej Piskorski, Bernd Posselt, Raul Romeva i Rueda, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Siwiec, István Szent-Iványi, Antonio Tajani, Paavo Väyrynen, Jan Marinus Wiersma, Luis Yáñez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Laima Liucija Andrikienė, Francisco Assis, Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Carlo Fatuzzo, Kinga Gál, Milan Horáček, Tunne Kelam, Jaromír Kohlíček, Alexander Lambsdorff, Jaime Mayor Oreja, Íñigo Méndez de Vigo, Doris Pack
Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomní při závěrečném hlasování	Adamos Adamou, Pilar Ayuso, Panayiotis Demetriou, Antonio López-Istúriz White, Marios Matsakis, Neil Parish, Kyriacos Triantaphyllides
Datum předložení	29.11.2006